O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY VA O'RTA MAXSUS TA'LIM VAZIRLIGI

МИНИСТЕРСТВО ВЫСШЕГО И СРЕДНЕ-СПЕЦИАЛЬНОГО ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ УЗБЕКИСТАН

MINISTRY OF HIGHER AND SECONDARY SPECIALIZED EDUCATION OF REPUBLIC OF UZBEKISTAN

JIZZAX POLITEXNIKA INSTITUTI

ДЖИЗАКСКИЙ ПОЛИТЕХНИЧЕСКИЙ ИНСТИТУТ

JIZZAKH POLYTECHNICAL INSTITUTE

"XOTIN-QIZLARNING FAN, TA'LIM, MADANIYAT VA BIZNES SOHASIDAGI YUTUQLARI"

ДОСТИЖЕНИЯ ЖЕНЩИН В ОБЛАСТИ НАУКИ, ОБРАЗОВАНИЯ, КУЛЬТУРЫ И БИЗНЕСА

WOMEN'S ACHIEVEMENTS IN SCIENCE, CULTURE AND IN BUSINESS SPHERES

Xalqaro ilmiy-amaliy konferensiya materiallari

Матерриалы Международной научно-практической конференции

Materials of International scientific-practical conference

JIZZAX – 2017

ДЖИЗАК – 2017

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ ВА ЎРТА МАХСУС ТАЪЛИМ ВАЗИРЛИГИ

МИНИСТЕРСТВО ВЫСШЕГО И СРЕДНЕ-СПЕЦИАЛЬНОГО ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ УЗБЕКИСТАН

MINISTRY OF HIGHER AND SECONDARY SPECIALIZED EDUCATION OF REPUBLIC OF UZBEKISTAN

Жиззах вилояти хотин – қизлар қўмитаси
Комитет женщен Джизакской области
Women's committee of Jizzakh region

Жиззах Политехника институти
Джизакский Политехнический институт
Jizzakh Polytechnical Institute

"Халқ билан мулоқот ва инсон манфаатлари йили", "Халқаро оила куни" хамда Шароф Рашидов таваллуд топган кунининг 100 йиллигига бағишланади

Devoted to the year of "Dialogue with people and human interests", "The International family day" and the 100 th of anniversary of Sharof Rashidov

Ўзбекистон аёлларининг фан, таълим, маданият ва бизнес соҳасидаги ютуқлари мавзуидаги Халқаро илмий-амалий анжуман материаллари

(2017 йил 9-10 июн)

Материриалы Международной научно-практической конференции на тему "Достижения женщин в области науки, образования, культуры и бизнеса"

(9-10 июня 2017 года)

Materials of International scientific-practical conference on the theme

"Women's achievements in science, culture and in business spheres"

(9-10 June 2017)

2

Жиззах – 2017
Джизак – 2017

1. И.А.Каримов, “Баркамол авлод орзуси”. Т.: Узбекистон 1999 й.
2. О.Иброхимов, “Мусиқа” 4-синф учун дарслик. Т.: 2011 й.
3. Р.Турсунов, “Ашула ва ракс ансабмли билан ишлаш услубияти”. КХК коллежлари учун дарслик. Т.: 2002 й.

ЎҚУВ МУАССАСАЛАРИДА ТЎГАРАКЛАР ФАОЛИЯТИНИ КЕНГ ЙЎЛГА ҚЎЙИШ - ЁШЛАР МАЪНАВИЙ КАМОЛОТИНИНГ МУҲИМ ОМИЛИ

Хасанова Н. Хасанова Н.
А. Қодирий номидаги ЖПДИ

Аннотация

Мақолада таълим муассасаларида ёшларнинг мактаб ва мактабдан ташқари тадбирлардаги иштирокини ривожлантиришга доир кўрсатмалар берилган.Шунингдек,бугунги кунда таълим муассасаларида фаолияти кенг йўлга қўйилаётган фан тўгаракларининг ёшлар маънавий камолотидаги аҳамияти ёритиб берилган.

Калит сўзлар: Истеъдод, кўрик-танлов, миллий маданият, мусиқа тўгараклари, таълим муассасалари, умуминсоний қадриятлар.

Ёшларнинг ҳар томонлама камол топиши давр талаби ва эхтиёжидир. Мактаб ва мактабдан ташқари таълим муассасалари жамоаси олдида доимо ўқувчиларга умуминсоний ахлоқ қоидалари асосида ҳаёт кечиришни ўргатишдек муҳим вазифа туради. Ёшларни маънавий етук, комил инсон этиб тарбиялашда мактаб, шунингдек тўгарак ишининг фаолияти шубҳасиз катта.

Жамиятда юксак маънавий фазилатларни камол топтириш, миллий мафкурани шакллантириш ёшларни бой маданий меросимиз, тарихий анъаналаримизга. умуминсоний қадриятларга садокат, ватанга муҳаббат, истиклол ғояларига ҳурмат руҳида тарбиялаш мамлакатимизда амалга оширилаётган барча ислоҳотларнинг хал қилувчи омилидир.

Ёш авлодни ҳам мумтоз, ҳам замонавий миллий маданиятнинг энг яхши намуналаридан баҳра олишига дарсдан ташқари ишларда ҳам жалб этиш максадга мувофиқдир. Мактабда мусиқа тўгаракларини ташкил этиш орқали ёшларимизга мусиқий тарбия кўникмаларини сингдириш билан бирга ўқувчиларни ватанга, миллатга муҳаббатини ошириш, комил инсон қилиб ҳамда ўқувчиларни ахлоқий-маънавий жиҳатдан тарбиялаш ҳаваскорлик, тўгарак аъзоларини “Ўзбекистон-ватаним маним”, “Эътироф”, “Истеъдод” каби кўрик танловларга тайёрлашга алоҳида эътибор берилмокда.

Ўзбекистонда мусиқа санъати, тасвирий санъат, монументал ва амалий соҳаларда катта муваффақиятларга эришилгани тасодифий эмас. Ушбу санъат турлари чет элда ҳам эътироф этилган.

Миллий ва жаҳон маданиятининг энг яхши намуналарини тарғиб қилиш ва оммалаштириш, ёш авлодни тарбиялашнинг асоси бўлиб, миллий таълим ва тарбия ўз мазмунида инсонпарварлик, ватанпарварлик, миллий ғурур ахлоқий ва умуминсоний фазилатларни мужассам этиши билан жамият ривожида устувор аҳамият касб этади.

Ҳозирги кунда миллий таълим ва тарбия олдидаги энг муҳим вазифалардан бири ҳам ўқувчи ёшларда миллий онг ва

миллий маданиятни таркиб топтиришдан иборат. Биз маънавий қадриятларни тиклашни, миллий ўзликни англашнинг ўсишида, халқнинг маънавий сарчашмаларига, унинг илдизларига қаратишдан иборат узвий табиий жараён-деб ҳисоблаймиз. Қудратли тарбиявий таъсирчанликка эга бўлган халқ мусиқа ижодиётидан таълим тизимида, хусусан, умумтаълим мактабларида дарс ва дарсдан ташқари (маданий-оммавий тадбирлар "Қомусимиз-бахтимиз", "Биз буюк юрт ворисларимиз", "Назм ва наво", "Адабиётга ошуфта кўнгил" каби тадбирларни мусиқа фанига боғлаган ҳолда ташкил этиш; "Ёш адабиётшунослар", "Ёш фолклоршунослар", "Ёш тарихчилар" каби бадиий ҳаваскорлик тўгараклари, шунингдек, "Ниҳол", "Наврўз-миллий байрами", "Аждодлар мероси-келажак пойдевори" каби байрам ва кўрик танловларга тайёргарлик) фаолиятларида кенг фойдаланишни янада кучайтириш-таълим мазмунини бойитиши ва таълимнинг миллий негизини мустаҳкамлашини ўз педагогик фаолиятимда кузатганман.

Тўгаракларнинг фаолияти турлича бўлгани сабабли соҳанинг имконият ва талабларидан келиб чиққан ҳолда аъзолар сони ҳам турлича бўлади.

Масалан: 1) кичик хорда 24-40 киши, 2) катта хорда 50-60 киши, 3) вокал ижрочилигида 8-16 киши, 4) ракс ижрочилигида 8-16 киши, 5) фолклор йўналишида 12-20 киши бўлиши мумкин, лекин тўгаракда аъзолар сони кўпи билан 45-90 кишидан ошмаслиги лозим.

Тўгараклар фаолиятини йўлга қўйишда аъзолар сони катта аҳамиятга эга. Шунингдек синфда ва мактабдан ташқари тарбиявий ишлар ўқувчиларнинг қизиқишлари ҳоҳиш, истак ва эҳтиёжларига суянган ҳолда уларнинг дарсдан бўш вақтларида ўқув-тарбия жараёнини тўлдиради. Шунингдек, ўқувчининг ижодий қобилиятларини, ташаббускорлигини оширишга имконият яратади.

Синфдан ташқари ишларнинг ўзига хослиги шундаки, тўгарак дастурларининг ранг-баранглиги, улар мазмунидаги янгиликлар ўсмир-йигит қизларнинг шахс сифатида шаклланишлари учун янги имкониятлар яратади.

Тўгарак аъзолигида фаолият олиб борган ўқувчининг ҳаётга, Ватанга, яқинларга нисбатан муносабати ўзгача бўлади. Уларда ўз тенгдошларига нисбатан маъсулиятни ҳис этиш, ижодкорлик каби фазилатларнинг устунлиги яққол кўзга ташланади.

Синфдан ва мактабдан ташқари тарбиявий ишларни амалга ошириш педагогдан улкан маъсулият талаб этади. Ўқитувчи дарсни мазмунли ташкил этиш билан чекланиб қолмай, дарсда олинган билим ва кўникмаларни тўгараклар фаолияти орқали юзага чиқаришга эриша олса, ушбу фаолият орқали ўқувчи қалбига йўл топа олганини, боладаги яширин исътедодни юзага чиқарганини, боланинг келажаги учун масъул инсонлардан эканини кўрсатиб бера олган бўлади.

Адабиётлар:

1. И.Каримов. "Ўзбекистон XXI аср бўсағасида". Т. Ўзб. 1997 й
2. И.Каримов. "Юксак маънавият-енгилмас куч". Т.Маънавият 2008.
3. Н.Хасанова. "Мактабда мусиқа тўгаракларини ташкил этиш". Маъруза матни Жиззах 2016.

МУСИҚА ДАРСЛАРИДА ИНТЕРФАОЛ УСУЛЛАРДАН ФОЙДАЛАНИШ

Хасанова Нигора
ЖДПИ

Аннотация

Мақолада умумий ўрта таълим мактабларида ўқувчиларнинг мавзуни тўлик ўзлаштиришига доир кўрсатмалар берилган.Муаллиф фикрича, дарсларда интерфаол

ЛОЙИҲАЛАРНИ МОЛИЯЛАШТИРИШДА ИНВЕСТИЦИОН КРЕДИТЛАРДАН ФОЙДАЛАНИШ
Турсункулов Иномжон, Арифджанова Зилола Дилшодовна - ЖАРАЁНИДАГИ МУАММОЛАР ВА УЛАРНИ ҲАЛ ЭТИШ ЙЎЛЛАРИ 170
Узоқова Г.С. - ТАБИАТНИНГ АСОСИЙ ҚОНУНЛАРИНИ ФАНЛАРАРАРО интеграция АСОСИДА ТУШУНТИРИШ 173
Н.Умаралиева - ТАЪЛИМ ЖАРАЁНИ ВА ЖИНС ХУСУСИЯТЛАРИ 178
З.Умарова - ШАХС МАЪНАВИЯТИНИ РИВОЖЛАНТИРИШ ОМИЛЛАРИ ВА ВОСИТАЛАРИ 180
З.Умарова - КАМОЛОТ САРОЙИНИНГ ПОЙДЕВОРИ-ТАРБИЯДИР........ 182
Уразалиев Ф.Б., Эшонкулов Ш.У., Эсанкулова Д.С. - РОЛЬ ЖЕНЩИНЫ РУКОВОДИТЕЛЯ В БИЗНЕСЕ. 184
Қ.Ўролов, З.Ёдгоров, Х.Хидиров, О.Жўраев - МУСТАҚИЛЛИК ОДИМЛАРИНИНГ МАЪНАВИЙ СОҲАЛАРДА АКС ЭТИШИ 187
Қ.Ўролов, Ж.Аҳмедов, Ш.Ҳожимуродов - ЁШЛАР ВА МАЪНАВИЙ ҚАДРИЯТЛАР 190
Ўралов Ш.Қ., Такабоев Қ.Ў., Маматкулова И., Алибоев Ф. - МАЪНАВИЙ БАРКАМОЛЛИККА ЭРИШИШДА КИТОБНИНГ ЎРНИ........ 193
Маматқулова И., Алибоев Ф. - ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИДА КАСБ ТАЪЛИМИНИ ИСЛОХ
Тошпўлатова Ф., Хамиджонова Н. - ҚИЛИШНИНГ АҲАМИЯТИ 195
Усманов Н.У., Абдуалимов А.С. - ОЛИЙ ПЕДАГОГИК ТАЪЛИМ ТИЗИМИДА МАЪНАВИЯТ ТАРҒИБОТИ САМАРАДОРЛИГИНИ БАҲОЛАШ ХУСУСИЯТЛАРИ 199
Usmonova M.S., Jamolova M. - TALABA QIZLARNI MA’NAVIY AXLOQIY TARBIYALASHDA HAMKORLIKNING O’RNI 201
Усмонова Шоира, Хўжабекова Мукаррам - МАКТАБГАЧА ТАЪЛИМДА ОНГЛИ ИНТИЗОМ ВА МАДАНИЙ ХУЛҚ ТАРБИЯСИ ҲАМДА УНИНГ - ЎЙИН ФАОЛИЯТИДА ТУТГАН ЎРНИ 203
Усмонов М.С - ТАЪЛИМ ЖАРАЁНИДА АХБОРОТ-КОММУНИКАЦИЯ ТЕХНОЛОГИЯЛАРИДАН САМАРАЛИ ФОЙДАЛАНИШ ЎРНИ 205
Fazildinova S.N. - SOME TECHNIQUES OF TRANSLATING LITERARY PROSE (ON THE MATERIAL OF “ALEXANDER’S WALL” BY A. NAVOI) 208
Fazildinova S.N. - DIALOGUES AS LANGUAGE TEACHING MATERIAL........ 211
Файзиева Ш.Ш. - ОИЛАВИЙ ТАДБИРКОРЛИКНИНГ ВА ИҚТИСОДИЁТНИНГ РИВОЖЛАНИШИДА АЁЛЛАРНИНГ РОЛИ 213
Файзуллаева К.А. - СОҒЛОМ БОЛА - АВВАЛО СОҒЛОМ ВА АҲИЛ ОИЛАНИНГ МЕВАСИДИР 217
Файзуллаева К.А. - ВАТАН ИНСОН БОТИНИДА - УНИНГ ВУЖУДИДА 220
dots.B.Fayzullayev, D.Fayzullayeva - XALQ DOSTONLARI TILIDA TARIXIY SO’ZLAR VA ULARNING LEKSIK-SEMANTIK XUSUSIYATLARI........ 221
Хаджимусаева Н. - «ОРЗИГУЛ» ДОСТОНИДАГИ ГУЛ СЎЗИ ВА ЭЛЕМЕНТИНИНГ СТИЛИСТИК ХУСУСИЯТЛАРИ ҲАҚИДА 223
Ҳайдарова С.А., Адилова О., Суюнов Д.С. - ЖИЗЗАХ ВИЛОЯТИ ҲУДУДИНИНГ ЭКОЛОГИК ХУСУСИЯТЛАРИ........ 226
Хайдарова Х.Р., Умаралиева Н. - ЭТНИК ИДЕНТИФИКАЦИЯ ТОЛЕРАНТЛИК ШАКЛЛАНИШИНИНГ АСОСИ СИФАТИДА 228
Хайдарова Х.Р. - ОИЛАДА ШАХСНИНГ ЎЗ ЖИНСИНИ АНГЛАШИДА ИДЕНТИФИКАЦИЯ ЖАРАЁНИНИ РОЛИ 231
Ҳакбердиев Шухрат Махрамович, Зиядуллаева Шахло Шокировна - ГОССИПОЛ ВА ҲОСИЛАЛАРИНИНГ БИОЛОГИК ФАОЛЛИКЛАРИ 234
Ҳакимова М.Х. - ЭКОЛОГИК СОФ ВА СИФАТЛИ МАҲСУЛОТ ЕТИШТИРИШДА ТУПРОК ТАРКИБИДАГИ МИС МИКРОЭЛЕМЕНТИНИНГ АҲАМИЯТИ ВА ҲОСИЛДОРЛИККА ТАЪСИРИ. 236
Хаккулов Б., Уралов Ш., Қосимова З. - КИТОБХОНЛАРНИ КУТУБХОНАГА ҚИЗИКТИРИШ 239
Х.Хамдамова - АЙЮБ ҒУЛОМОВНИНГ МОРФЕМ АНАЛИЗГА ОИД ИЛМИЙ ҚАРАШЛАРИ 241
Х.Хамдамова - ЁШ АВЛОД МАЪНАВИЙ КАМОЛОТИДА ОНА ТИЛИНИНГ ЎРНИ 243
Hamzaev A, Jumanazarov X. - USING VIDEO IN THE COURSE OF METHODS OF TEACHING FOREIGN LANGUAGES 246
Xamidova G., Mamatqulova N. - OILADA QIZLARNI MA'NAVIY-AXLOQIY TARBIYALASHNING MAZMUNI 248
Хамраева Сайёра Насимовна - ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИДА ИННОВАЦИОН ИНФРАТУЗИЛМАНИ ШАКЛЛАНТИРИШ ВА РИВОЖЛАНТИРИШ ИСТИҚБОЛЛАРИ 250
Н.Хасанова - МАКТАБ МУСИҚА МАДАНИЯТИ ДАРСЛАРИНИНГ ЎЗИГА ХОСЛИГИ 253
ЎҚУВ МУАССАСАЛАРИДА ТЎГАРАКЛАР ФАОЛИЯТИНИ КЕНГ ЙЎЛГА ҚЎЙИШ - ЁШЛАР
Хасанова Н., Хасанова Н. - МАЪНАВИЙ КАМОЛОТИНИНГ МУҲИМ ОМИЛИ 255
Хасанова Нигора - МУСИҚА ДАРСЛАРИДА ИНТЕРФАОЛ УСУЛЛАРДАН ФОЙДАЛАНИШ 256